

Konsekvensanalys och handlingsplan

angående

Rikstyrelsens förslag till stadgeändringar

Innehållsförteckning

Bakgrund och syfte

- Uppdraget från Riksmötet 2015 till Riksstyrelsen 1
- Process organisationsutveckling 2
- Beskrivning av arbetet under 2016 – 2017 2

Förslag till ny struktur för Konstnärernas Riksorganisation

- Bakgrund 3
- Sammanfattning av förslaget 3
- Ombud, fullmäktige eller direktdemokrati? 3
- Namn och kommunikation 4
- Medlemmarnas organisering i landet 4
- Medlemsservice och medlemsvärvning 4

Beskrivning av organisationen efter införande av stadgeförslag

- Riksmötet 5
- Riksstyrelsen 5
- Kansli och verksamhetsledning 5
- Invals nämnd 6
- Lokalt föreningsarbete 6
- Talespersoner 6
- Fullmäktige 7
- Valberedning 7
- Omvandling av lokalt arbete 8

Fortsatt process efter riksmötet

- Lokalt arbete 9
- Stöd till förtroendevalda 9
- Kommunikation och visuell identitet 9

Bakgrund och syfte

Uppdraget från Riksmötet 2015 till Riksstyrelsen

Riksmötet 2015 beslutade om ett samgående mellan KRO och KIF där KIF avvecklades som juridisk person och alla medlemmar formellt blev medlemmar i KRO från 1 januari 2016.

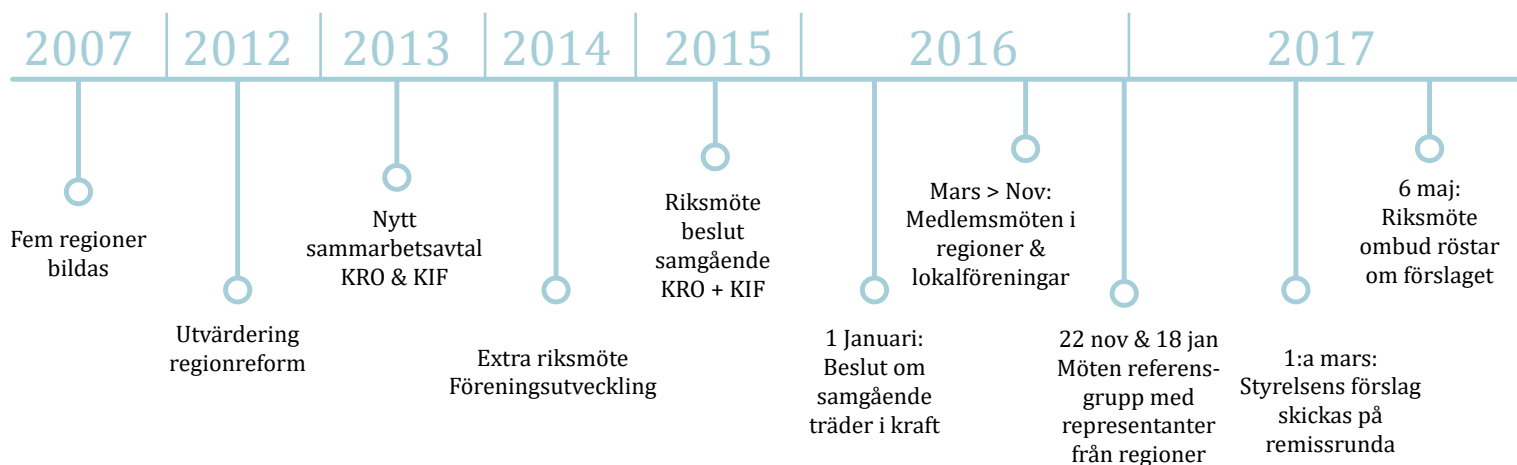
Riksmötet 2015 formulerade följande uppdrag till riksstyrelsen:

- *KRO:s riksstyrelse får i uppdrag att se över formerna för medlemmarnas organisering och representation. Samgåendet aktualiserar frågan kring formerna för medlemmarnas organisering och representation. Eftersom KRO inte förmått att etablera en välfungerande regional organisering av medlemmarna över hela landet och KIF i praktiken endast verkat på förbunds nivå ska möjligheten att införa direktdemokrati utredas.*
- *Riksstyrelsen ska presentera ett förslag kring hur medlemmarna ska organiseras och representeras inom nya KRO/KIF till det ordinarie riksmöte 2017.*

Från dokumentet KRO+KIF = Sant konsekvensanalys och handlingsplan (2015)

Bakgrunden och syfte till riksmötets beslut var att se över organisationens struktur eftersom regionreformen inte genomförts över hela landet. Närmare hälften av medlemmarna saknade regionstyrelse. KRO och KIF var vid den tiden två skilda föreningar på riksplanet. Samarbete skedde genom servicebolaget och i regioner och lokalföreningar. Den informella makten och inflytandet över verksamheten delades men KROs riksmöte besatt genom sitt stora medlemsantal den formella makten över all verksamhet. KIF-medlemmen hade inget inflytande eller rätt att närvara på KROs riksmöte. Det var därför nödvändigt för att komma vidare i processen att först lösa frågan om ett samgående var möjligt att genomföra.

Process organisationsutveckling

Beskrivning av arbetet under 2016 – 2017

Sammanslagningen mellan KRO och KIF trädde i kraft 1 januari 2016. Ett extra årsmöte som avslutade föreningen KIF skedde 17 mars. Under våren och fram till september deltog ordförande och vice ordförande på möten i alla regioner: 13 mars lokalt möte i Blekinge, 7 april regionmöte i Öst, 23 april regionmöte i Mitt, 27 april regionmöte i Syd, 12 maj regionmöte i Väst, 15 september regionmöte Norr, 21 november möte med Stockholms lokalförening. Regionmötena började med en presentation från riksordförande och vice riksordförande om pågående arbete på riksnivå och tankar från riksstyrelse om organisationens framtida inriktning. Riksstyrelsen upplevde ett stort stöd för arbetets inriktning. Därefter diskuterade mötet frågan om hur vi ska organisera oss för att kunna påverka och stärka konstnärernas villkor i hela landet.

En referensgrupp med en representant från varje region och representanter för riksstyrelsen höll ett första möte den 22 november 2016. Där presenterades ett förslag på hur stadgarna skulle kunna anpassas efter en länsvis indelning och en digital valordning. Referensgruppen fick ta del av detta förslag dagen innan det presenterades för riksstyrelsen.

Riksstyrelsen behandlade förslaget med korrigeringar efter synpunkter från referensgruppen den 22 november, därefter skickades det den 27 november ut till referensgruppens deltagare inför dialog med styrelser och medlemmar i de regioner som har möjlighet till det. Nästa möte i referensgruppen hölls den 18 januari, därefter gavs möjlighet för referensgruppens deltagare att inkomma med skriftliga synpunkter fram till den 13 februari inför ett riksstyrelsemöte den 22 februari.

Efter yrkanden från region Mitt och region Väst att fortsätta arbeta i regionsstyrelseform korrigerade riksstyrelsen sitt förslag från att enbart verka i länsvisa föreningar till att befintliga regioner som så önskar kan fortsätta arbeta i regionform. Därefter skickades förslaget på remiss till alla medlemmar under mars månad. Alla inkomna yttranden publiceras i samband med handlingar till stämman.

Förslag till ny struktur för Konstnärernas Riksorganisation

Bakgrund

På uppdrag av riksmötet 2015 lägger riksstyrelsen till riksmötet 2017 fram följande förslag på ny organisationsmodell och nya stadgar. Modellen svarar mot det arbete som har vuxit fram de senaste åren och som riksstyrelsen efter dialoger och analyser bedömer vara det bästa alternativet för vår organisation.

Vi är en medlemsfinansierad organisation som måste arbeta klokt och effektivt med våra begränsade ekonomiska resurser. Genom ett litet men väl fungerande kansli har under de senaste åren ett centraliserat påverkansarbete utvecklats. Med hjälp av expertis inom bland annat politik, juridik och ekonomi får vi bättre avtal, riktlinjer och rekommendationer. Vårt påverkansarbete riktas till olika politiska nivåer, tjänstemän och arrangörer i hela landet och det ger positiva resultat. I samarbete med ett kontaktnät av lokalt aktiva medlemmar skapar vi uppmärksamhet för våra kärnfrågor i hela landet. Genom att utarbeta metoder som kan återupprepas på flera lokala platser uppnås konkreta framgångar och vårt genomslag i media är stort. För att vi ska vara tydliga med vad Konstnärernas riksorganisation står för och vilka mål vi har krävs samordning, samstämmighet och ett kontaktnät där vi kan utbyta idéer och tankar över hela landet. Det ska vara tydligt vilka frågor vi prioriterar och vad vi vill uppnå. Värdegrunder och fokusfrågor som vi arbetar med läggs fram på riksmötet. Mellan riksmöten ansvarar riksstyrelsen ytterst för att verksamheten följer fastslagna riktlinjer.

Sammanfattning av förslaget

Riksstyrelsens förslag på hur medlemmarna ska organiseras regleras i grunden genom förändringar i stadgarna. De två viktigaste förändringarna i stadgeförslaget är:

- Ny valordning för att ta fram representanter till riksmötet

Ny indelning av medlemmarna i landet. Grunden utgörs av länsvis indelning men möjlighet ges att behålla befintliga regionföreningar och att skapa mindre enheter kommunvis.

I stadgarna och dess tillhörande instruktioner föreslås även uppdateringar som resultat av sammanslagningen, nya instruktioner samt språkliga justeringar. Det existerande systemet med talespersoner införs i stadgarna.

Ombud, fullmäktige eller direktdemokrati?

Begreppet fullmäktigt visar att ledamoten representerar alla medlemmar i sitt valområde och tar själv beslut och ansvarar för sin röst. Den förtroendevalda ledamoten är vald för att med sin kunskap och erfarenhet göra bedömningar av de förslag som läggs fram på riksmötet.

Styrelsen förordar ett fullmäktigesystem som motsvarar det som KRO har idag, med skillnaden att omröstningen sker digitalt, vilket säkerställer att alla medlemmar kan vara med och påverka organisationens beslut på riksmötet.

Styrelsens förslag är alltså inte direktdemokrati (som KIF hade) vilket innebär att alla medlemmar har rösträtt på årsmötet. Systemet innebär ofta att man också kan ge fullmakt om man inte kan närvara. Om många ger styrelsen fullmakt får styrelsen starkt inflytande över rösterna på årsmötet.

KONSTNÄRERNAS RIKSORGANISATION

Våra medlemmar verkar på konstnärlig grund inom bild & formområdet

Namn och kommunikation

Konstnärernas riksorganisation har nu utvecklats till att fullt ut omfatta alla våra gemensamma yrkesgrupper i organisationerna KRO och KIF. Vi visar det genom att lyfta fram och kommunicera hela vårt namn KONSTNÄRERNAS riksorganisation. Namnet "Konstnären" på vår tidning och Konstnärerna för vår organisation står för ett unikt värde som vi vill värna. Begreppet konstnär har ett värde som ingen annan närliggande yrkesbeteckning inom våra yrkesområden har. Vi kommer att i vår kommunikation vara tydliga med vilka yrkesområden vi verkar för. Våra grupper ligger inom det som benämns bild och form i Statens politik och de som arbetar på konstnärlig grund inom vårt fält. I våra stadgar från 2015 står att våra medlemmar är yrkesverksamma konstnärer dvs bildkonstnärer, konsthantverkare, formgivare och likvärdiga yrkesgrupper. Genomgående i vår kommunikation angående exempelvis arvodesrekommendationer benämner vi de uppdrag vi utför såsom utställning, formgivning, föreläsning eller konstnärlig gestaltning etc. snarare än att sätta epitet på den som utför uppdraget. Vi är en medlemskår med en mängd olika inriktningar och en stor del av våra medlemmar ägnar sig åt många olika typer av uppdrag oavsett vad de benämner sig själva som yrkesmässigt.

Medlemmarnas organisering i landet

Konstnärernas yrke präglas av arbete med varierande typer av uppdrag och arbetsgivare. Det kan vara det offentliga på statlig, regional eller kommunal nivå, eller det privata i olika former såsom gallerier, fastighetsägare, producenter och privatpersoner. Det kan också vara konstnärsdrivna projekt i olika former. Det offentliga som uppdragsgivare spelar en stor roll för många konstnärer. Staten delar ut medel genom samverkansmodellen vilket gör att de länsvisa regionernas roll för konstnärspolitiken har växt sig allt starkare. Många kommuner har också stor betydelse för konstnärernas verksamhet. Vi behöver verka på många olika nivåer.

Ett system av talespersoner och lokalföreningar på länsnivå föreslås efter önskemål från många aktiva och för att det bedömts vara den mest effektiva nivån att påverka olika beslutsfattare runt om i vårt land. Det ges även utrymme för att låta en fungerande regionstyrelse fortsätta sitt arbete om så önskas. Förslaget ska leda till tydligare kontakt mellan riksnivå och aktiva förtroendevalda och medlemmar. All anställd personal på kansliet har även idag mycket kontakt med enskilda medlemmar och förtroendevalda i hela landet. Arbetet behöver få en form och tydlighet så att det blir lätt att förstå vad jag som förtroendevald förväntas göra och vad jag kan få för stöd från organisationen i det arbetet.

Medlemsservice och medlemsvärvning

Ett annat viktigt fokus är det arbete som sker genom vårt servicebolag. Vi vill bli ännu bättre på att ge service till våra medlemmar, det ska löna sig att vara med i vår organisation, den som aktivt väljer att bli medlem ska upptäcka att den har nytta av sitt medlemskap utöver den viktiga insats vi gör för att förbättra alla konstnärers villkor.

Beskrivning av organisationen efter införande av stadgeförslag

Riksmötet

Riksmötet är det högsta beslutande organet, här bestäms föreningens prioriteringar för den närmaste perioden. Riksmötet hålls vartannat år. På riksmötet röstar 40 fullmäktige som valts av medlemmar ur ett antal valområden.

Riksmötet utser en Riksstyrelse som ansvarar för verksamheten mellan riksmötena.

Riksstyrelsen

Riksstyrelsen utgörs av en ordförande, en vice ordförande och fem ordinarie ledamöter samt tre suppleanter. Riksstyrelsens sammansättning ska vara representativ för medlemskåren.

Riksstyrelsen ansvarar för verksamheten mellan riksmötena.

Riksstyrelsen utser expertråd/nämnder/kommittéer. Vid riksstyrelsens konstituerande möte efter riksmötet 2017 tillsätts en expertnämnd för konsthantverk och design, som extra resurs i arbetet mot bättre formgivningsavtal. Med detta tas funktionen KIF-utskott, som tillsattes som effekt av sammanslagningen, bort.

Konstnärernas riksorganisation är medlem i KLYS och i Bildupphovsrätt.

Riksstyrelsen ansvarar för internationellt arbete: Konstnärernas riksorganisation är medlem i Internationell Association of Art, Culture Action Europe och NNCA Nordic Network of Craft Associations.

Riksstyrelsen föreslår till riksmötet ledamöter i IAAkommittén och Kårhusstiftelsen.

Riksstyrelsen utser ledamöter till expertnämnd för konsthantverk och design, servicebolaget ABSK samt ledamöter till KRO's lånestiftelse, KLYS Konstnärliga och litterära samarbetsnämnd, Bildupphovsrätt, Konstfrämjandet, Nordiska konstnärsförbundet, Konstnärernas hjälpfond samt två ledamöter till Konsthantverkscentrums styrelse.

Kansli och verksamhetsledning

Föreningen och bolaget har ett kansli i Stockholm med anställd personal bestående av verksamhetschef, förbundsjurist, politisk sekreterare och administratör. Tjänster för ekonomi, kommunikation och tidning köps in externt. Genom föreningens servicebolag AB Svensk Konstnärsservice ges service till medlemmarna i form av juridisk rådgivning, utbildning, avtalsmallar, deklarationshandledning, arvodesrekommendationer samt information till medlemmarna via hemsida, nyhetsbrev, Facebook. Servicebolaget svarar också för medlemstidningen Konstnären och övriga medlemsförmåner.

Föreningens ordförande och vice ordförande utgör tillsammans med verksamhetschefen verksamhetens ledningsgrupp.

Styrdokument beskriver ansvarsområden och befogenheter för styrelse och kansli.

Invals nämnd

I den nya organisationsstrukturen tillsätts en gemensam invals nämnd för bild- och form. Invals nämnden arbetar efter instruktion som fastslås av riksmötet.

Lokalt föreningsarbete

I förslaget till nya stadgar föreslås lokalföreningar på länsnivå där 21 områden med länsvisa lokalföreningar och/eller talespersoner är organisationens huvudsakliga medlemsindelning. Utrymme ges även för den eller de regionföreningar som vill fortsätta sin verksamhet.

Systemet ger möjlighet att bilda länsvisa lokalföreningar i hela landet. De nya stadgarna för länsvisa lokalföreningar är förenklade och det räcker med tre personer i styrelsen. Av erfarenhet vet vi att lokal aktivitet varierar över tid. Därför anpassar vi organisationen så att lokalt påverkansarbete kan fungera även under perioder när få medlemmar är aktiva. Där det inte finns en aktiv förening skapas lokal förankring genom länets talesperson.

I områden där det redan finns en länsvis lokalförening kan även lokalföreningar på kommunal nivå godkännas av riksstyrelsen.

Den lokala verksamheten ska huvudsakligen inriktas på de fokusområden som drivs inom riksorganisationen. Riksstyrelsen ska tillse att föreningarna får stöd i sitt arbete och i sina processer av kansliet i form av metoder och mallar som support i av riksmötet prioriterade processer.

Regionföreningar företräder sina medlemmar enligt ovanstående uppdrag i de områden där det inte finns aktiv länsvis lokalförening. Finns flera aktiva lokalföreningar inom ett område uppmannas dialog och samarbete, till exempel genom att företrädare för länsföreningen erbjuds plats i regionföreningsstyrelse. Även samverkan mellan länsvisa lokalföreningar uppmuntras.

Talespersoner

Talespersoner utses per län. Regionföreningar utser talesperson i län inom sin regionförening där länsvisa lokalföreningar saknas. I annat fall utser riksstyrelsen talesperson i samråd med medlemmar verksamma i länet. Talespersonen kan för sitt uppdrag samarbeta med andra lokalt aktiva inom sitt område. Nuvarande länsvisa talespersoner behåller sina uppdrag tills ny person valts eller att de själva avsäger sig sitt uppdrag.

Talespersoner yttrar sig lokalt angående våra fokusfrågor, i lokala media och i av riks sammanställda länsvisa pressmeddelanden. Talespersonen och eventuell lokal förening deltar i kansliets arbete med att skriva remisser på regionala kulturplaner. Instruktion för talespersoner upprättas av riksstyrelsen.

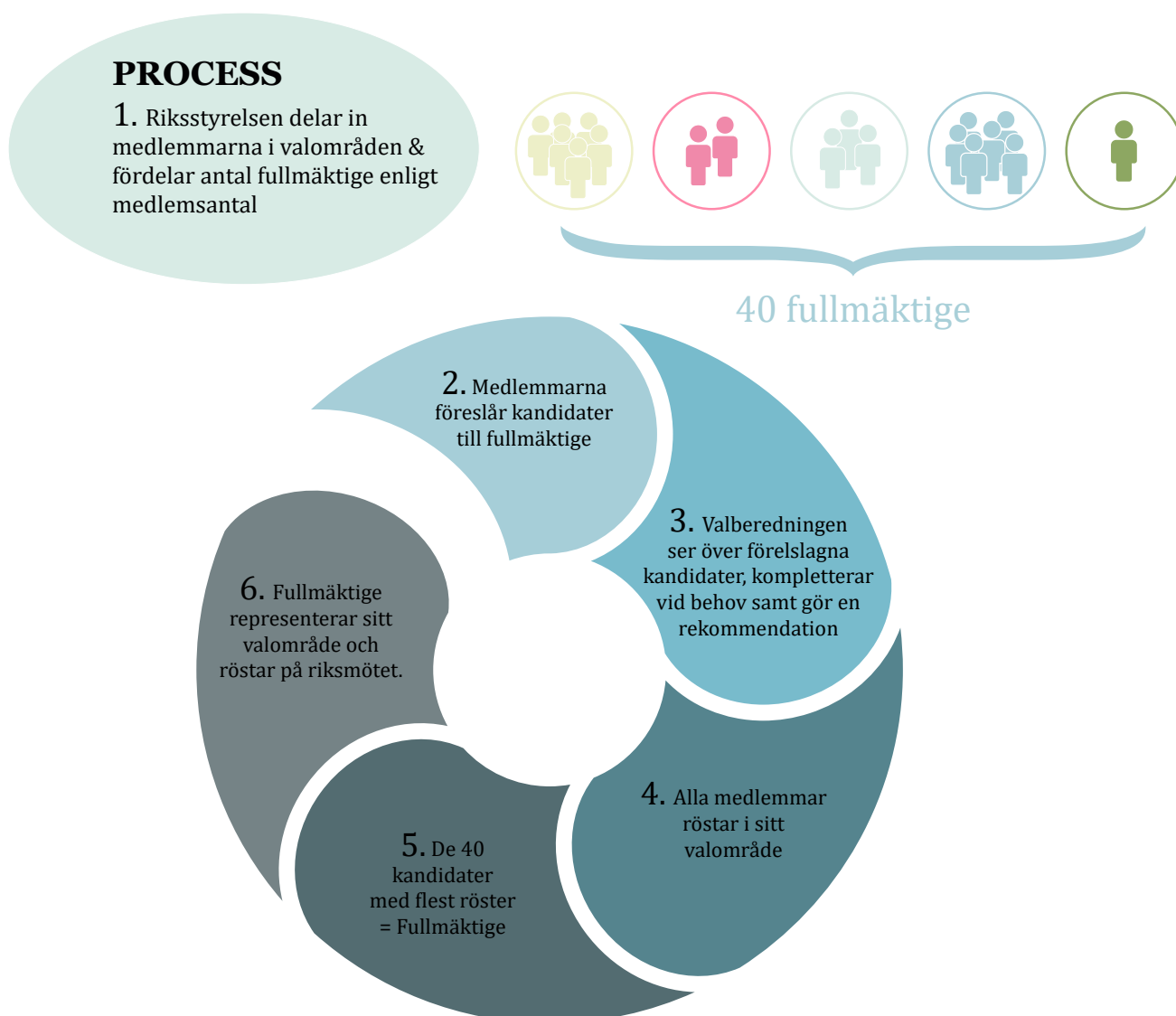
Rutiner för god kontakt mellan riksstyrelsen, kansliet och förtroendevalda/talespersonerna ska upprättas. En gång om året bjuds talespersoner in till möte med representanter för kansliet och riksstyrelsen. De år som det är riksmöte kan det ske i samband med mötet och de som inte är fullmäktige inbjuds till riksmötet. Syftet är att tillsammans utbyta erfarenheter samt få utbildning i lokalt påverkansarbete och andra frågor. På så sätt skapas i samarbete med kansliet ett kontaktnät mellan aktiva medlemmar i hela landet.

Fullmäktige

I förslaget till nya stadgar byts begreppet *ombud* ut mot *fullmäktig*. Begreppet *fullmäktig* visar att ledamoten representerar alla medlemmar i sitt valområde och tar själv beslut och ansvarar för sin röst. Den förtroendevalda ledamoten är vald för att med sin kunskap och erfarenhet göra bedömningar av de förslag som läggs fram på riksmötet. Val av fullmäktige föreslås genomföras i valområden via digitala plattformar. Styrelsen ska dock tillse att de som inte har tillgång till digital plattform ges möjlighet att rösta på fullmäktige. Styrelsen delar in landet i lämpligt antal valområden och tilldelar valområdet ett antal fullmäktige i relation till medlemsantalet. Alla medlemmar i valområdet kan fritt nominera personer till valen. Val genomförs via mail, post eller annan digital plattform som tas fram i god tid till nästa val våren 2019. Uppdragen fördelas enligt antal röster.

Valberedning

Valberedningen bereder val till de förtroendeposter som utses av riksmötet. Förslaget till nya stadgar innebär att valberedningen även ska bereda val av fullmäktige och suppleanter som tilldelats medlemsområdet. Detta kan med fördel ske i samråd med aktiva valberedningar för länsvisa lokalföreningar / regionföreningar. När nominering stängts kontrollerar valberedning att nominerade är behöriga och att de accepterar nomineringen. Valberedning kan därefter komplettera med ytterligare nomineringar för att i enlighet med valberedningens instruktion skapa en bred representation. Samtliga nominerade kandidater presenteras och valberedningen kan ge en "rekommendation". Valberedningen arbetar efter instruktion som fastslås av riksmötet samt den valordning som beslutas av riksstyrelsen.

Omvandling av lokalt arbete

Förutsättningarna för omvandling ser olika ut över landet. Här följer riksstyrelsens förslag till de nuvarande regionernas omvandlingsprocess. Vid riksmötet antas normalstadgar för lokalföreningar som gäller i alla befintliga lokalföreningar samt uppdaterade regionstadgar som gäller för de befintliga regioner som önskar fortsätta. Inga beslut behöver tas i lokalföreningar och regioner för detta. Medlemmar som är intresserade av att starta lokalförening där det saknas kontakter kansliet för instruktioner.

Region Norr

Ingen regionförening har bildats. Finns tre länsvisa lokalföreningar: Jämtland-Härjedalen, Västerbotten och Norrbotten (vilande). Västernorrland och Gävleborg kan bilda länsvisa lokalföreningar.

Region Mitt

Finns aktiv regionförening som anmält att de vill fortsätta sin verksamhet. Finns en länsvis lokalförening Västmanland. Dalarna, Värmland, Örebro, Södermanland och Östergötland kan bilda länsvisa lokalföreningar.

Region Öst

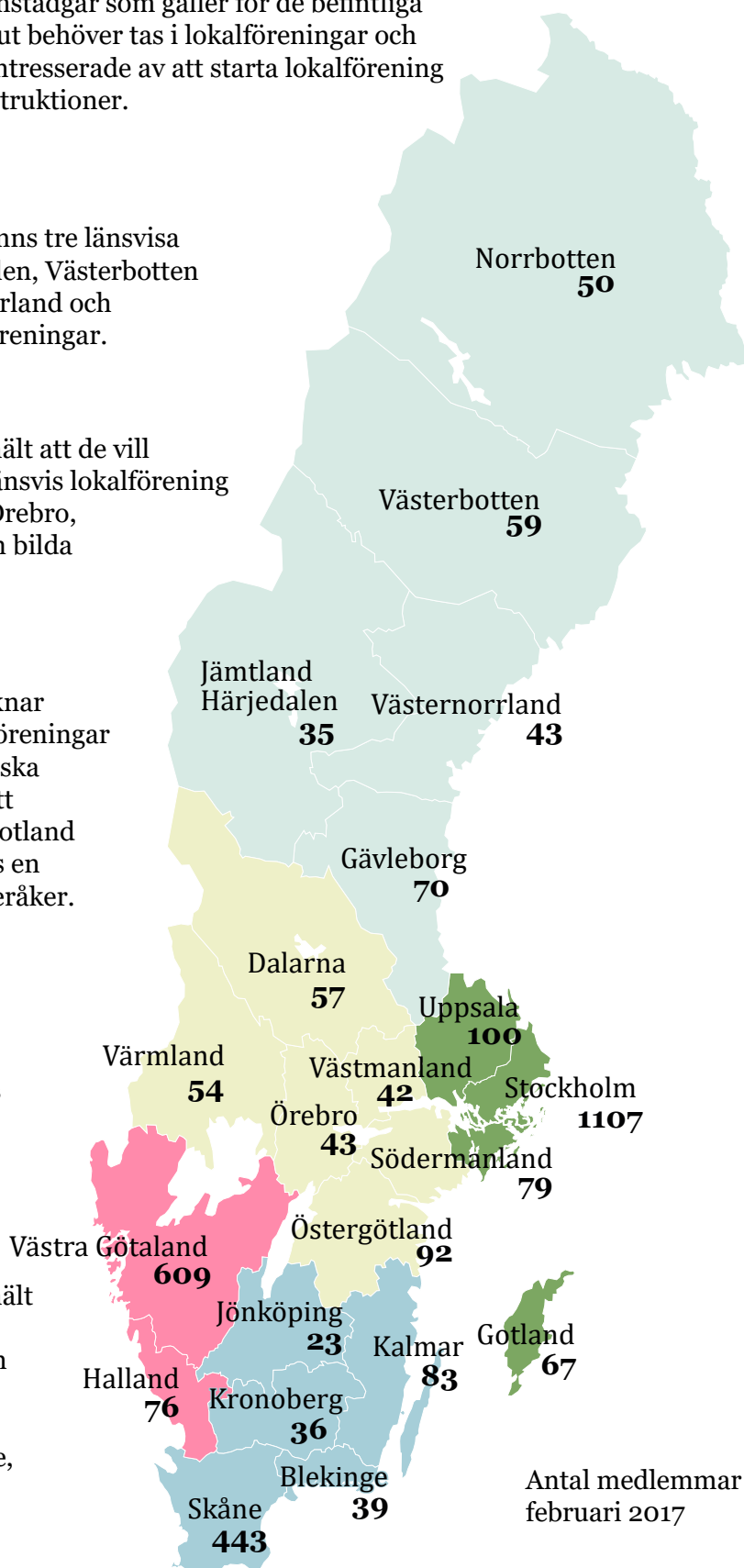
Finns en vilande regionförening, saknar regionstyrelse. Finns länsvisa lokalföreningar i Stockholm och Uppsala. Den juridiska organisationen region Öst erbjuds att ombildas till länsvis lokalförening Gotland eller avslutas. I Stockholms län finns en lokalförening på kommunnivå i Österåker.

Region Väst

Finns aktiv regionförening samt lokalförening KRO Sjuhärad på kommunnivå. Regionföreningen erbjuds att fortsätta eller omvandlas till länsvis lokalförening Västra Götaland. Ytterligare länsvis lokalförening kan bildas i Halland.

Region Syd

Finns aktiv regionförening som anmält intresse att omvandlas till länsvis lokalförening. Regionföreningen kan omvandlas till länsvis lokalförening Skåne. Ytterligare länsvisa lokalföreningar kan bildas i Blekinge, Kronoberg, Kalmar och Jönköping.

Fortsatt process efter riksmötet

Lokalt arbete

Kansliet kommer, om förslaget antas, under perioden fram till nästa riksmöte att tilldelas extra resurs med uppgift att ge råd och stöd vid bildande av lokala föreningar. Det sker genom extra tillfällig avsättning av medel ur en befintlig donation. Extra resurser kan också frigöras för föreningarnas kostnader och projekt fram till nästa riksmöte. Arbetet utvärderas och underlag för hur arbetet ska drivas vidare ska tas fram till nästa riksmöte.

Stöd till förtroendevalda

Kansliet kommer att förmedla grundläggande föreningskunskap, hur fattas beslut, vem har och hur har man rätt att uttala sig i föreningens namn. Ansvar för ekonomi och verksamhet, skyldigheter och rättigheter. Det kommer att tas fram mallar som hjälp och stöd för redovisningar och dokumenthantering. Välkomstpaket för nya förtroendevalda, innehåller information och instruktion för styrelsearbete. Resursen blir också ansvarig för att den nya valordningen kommer på plats och att leda valberedningen i deras utökade uppdrag.

Kansliet kommer att ge stöd för kommunikation till lokalföreningens medlemmar samt ser över lämpligt sätt att publicera information om lokalt arbete på organisationens hemsida.

Kommunikation och visuell identitet

Ett kommunikationsarbete ska göras för att förmedla den breddade organisationen och en ny logga med loggor för lokalföreningarna ska tas fram. Utvecklingen markeras genom att kommunicera Konstnärernas riksorganisation, värdeordet konstnär prioriteras och att Konstnärernas riksorganisation omfattar alla våra medlemmar genom budskapet: Våra medlemmar verkar på konstnärlig grund inom bild och formområdet.

På hemsidan ska en överskådlig historik vara väl synlig. Exempelvis genom en tydlig tidslinje som visar de båda föreningarna KRO och KIFs utveckling och närmande till varandra fram till samgåendet.

Detta ska lyftas fram i vår kommunikation. På hemsidan ska det synas på central plats vilka medlemmar vi företräder, att alla våra yrkeskategorier företräds. All kommunikationen ska tydligt visa att organisationens arbete riktas till alla medlemmar, att alla yrkesgrupper blir tilltalade så att organisationen agerar skarpt och målinriktat för våra medlemmar.